

ד"ר ראובן ברקו

נמר הטרור לא יהפוך חברבורותי

רבים והמערב) וישווה לעצמו דימוי של "ארגון פלשתיני לשחרור לאומי", אך חרף הנכונות להקמת "פלשתינ" בג' בולות 67' יסרב להכרה בישראל ולהסכמי אש"ף עימה או לויתור על חלק מה"מולדת". משום ש"אמנת חמאס אינה קוראן", המציאות תביא לשינויים סמנטיים בניסוח רק כדי לשפר את הדימוי.

הפרשן חמוזה אבו שנב סבור שחמאס הציע שינויים דומים כבר בעבר והזכיר את נכונות אחמד יאסין ל"הודנה" ארוכת טווח (שביתת נשק) תמורת נסיגה ישראלית מהגדה המערבית ומעזה, הציע הבנות בנושא אסירים, ואף השתתף בבחירות ב-2006. לפיכך השינויים הסמנטיים הצפויים בהגדרת קשרי חמאס עם האחים המוסלמים וכנגד "האויב" נועדו לחיזוק הקשר עם מדינות ערב הסובכות והקהילה הבינ"ל. לפיכך, במסגרת "השיפוץ" יומר הביטוי "המאבק ביהודים" ל"מלחמה בכיבוש", ושעה שחמאס יצהיר על היותו "ארגון פלשתיני לשחרור לאומי" וינער חוצנו מתנועת האחים המוסלמים תבוא גם מצרים על סיפוקה. גם הפרשן פאיז אבו שמאללה סבור שחמאס אינו מתכוון לבטל את האמנה או את זיקתו לאחים המוסלמים וישאף להצטייר כתנועה לאומית פלש-תינית הנלחמת בציונים.

מדובר ב"טיח וצבע" על קיר הטרור וקריאה ל"הודנה" בלי לקרוא לגברת בשמה. השינוי במותג התנועה ל"ארגון שחרור לאומי פלשתיני הנלחם בציונים" יושב על משבצת אש"ף, מסכן את מעמדו השיווקי ואינו מקרב את הפיוס הפלשתיני. אם הדרך לגיהנום רצופה כוונות טובות, הדרך לגן העדן של ה"הודנה" של חמאס רצופה כוונות רעות.

הכרזה של בכיר חמאס, אבו עובידה, על נכונותו של הארגון להקים מדינה פלשתינית על "שטחי הכיבוש" של 1967, ובעקבותיו בלוני ניסוי מילוליים והדלפות המיוחסות לבכירי הארגון, מצביעים לכאורה על "מפנה" דרמטי במדיניות הארגון הרצחני. אולם אין כפובליציסטים הפלשתינים כדי להבהיר שמדובר שוב בתעלולים סמנטיים, שנועדו לסבר את אוזנם של ירידים ואויבים כאחד, ברוח הקוד התפעולי האיסלאמי של הפחדה, הטעיה והונאה.

בוועידת "בעיית פלשתינ", שנערכה לאחרונה מטעם כינוס "זיתונא" בביירות, חשף חאלד משעל, ראש המשרד המדיני של חמאס, את עקרונות המסמך. לדבריו, מדובר בנייר המייצג את החזון האסטרטגי של התנועה לנוכח לקחי 2016 לעבר 2017, שיאגד את כלל הכוחות סביב "ההתנגדות".

בכיר חמאס אסמאעיל רדואן הרגיש כי המסמך, הנמ"צ בהכנה, הוא ביטוי להיגיון ולחזון המדיני הפרגמטי של חמאס, וכי אין הכוונה שיחליף את אמנת חמאס. הפרשן המדיני אברהם מדהון טען כי המסמך שבהכנה הוא מדיני-פוליטי – צירוף המבטא תובנות פרגמטיות הנובעות מקשריו המדיניים של הארגון עם מעצמות ועם מדינות בעולם, ובהן סין ורוסיה, מניסיונו השלטוני המדיני המצטבר ומהאילוצים שמכתיבים השינויים האזוריים והעולמיים בשטח. מדהון סבור שהמסמך אינו מתכחש ל"קווים האדומים" של אמנת חמאס, ובהם מוטיב ה"התנגדות" (המאבק המזוין), ומכיוון שזיקתו הדתית של חמאס לאחים המוסלמים היא רעיונית בלבד אין צורך שהארגון יתנער מקשר זה.

חמאס יתנער מארגונו הטרור האיסלאמיים (להרגעת העי-

היו זמנים

צילום: חולסן קלוגר/ט"ח

סדר כהלכתו

משפחת עולים מתימן חוגגת ליל סדר ראשון בארץ ישראל, תל אביב, אפריל 1946

יוסי ביילין

אמנת חמאס: לא להסתנוור ממשחקי מילים

אבל חמאס אינו חולם להכריז כי במאבק לעצמאות פלש-תינית לא יהיה, מעתה, שימוש באלמות, אין הוא מכיר בישראל, ואין הוא מכיר בהסכמים שאש"ף מחויב להם (וב-עיקר, הסכם אוסלו מ-1993 והסכם הביניים מ-1995).

יכול להיות שחמאס נמצא במצב דומה לזה שבו נמצא אש"ף באמצע שנות ה-70, כאשר הביע נכונות ראשונה להסתפקות בפחות מכל השטח שממערב לירדן, תוך הרגשה כי מדובר ב"תורת השלבים", שבה ייטול לעצמו כל שטח שיפונה. אבל מאז כבר חלפו יותר מ-40 שנה, ואם חמאס רוצה להיות תגור עה פוליטית לגיטימית, הוא איננו יכול להרשות לעצמו עוד 40 שנה של משחקי מילים ושל מתן לגיטימציה לאלימות. ישראל תצטרך להסביר כי אין במסמך כדי לשנות את היחס כלפי הארגון האיסלאמיסטי האלים הזה, הדבק בדרך הטרור והאלימות. ממשלות ישראל האחרונות לא חזרו על הטעות שבשליה מוחלטת של אש"ף, והביעו נכונות להיכנס עם חמאס בתנאים מסוימים, שהראשון שבהם הוא התנערות משימוש בכוח.

על ישראל יהיה להסביר כי, מבחינתנו, כל עוד לא ויתר חמאס על האופציה הזו, והוא ממשיך לדבוק בטיעון שלפיו זוהי דרך לגיטימית להשגת עצמאות – שום משחקי מילים שלו לא יוכלו לשנות את מעמדו בקרב מי שהבין את מסורנותו וסירב לראות בו שותף לגיטימי למהלכים מדיניים.

ע' לרגע זה מדובר בטיטות, שרק יודעי דבר הצליחו להציץ בהן. לא ידוע מתי יתפרסם המסמך המדיני החדש של חמאס, ומה יהיה מעמדו (האם יחליף את אמנת חמאס, שגם מעמדה אינו ברור? האם יהיה מסמך המחייב את פעילי חמאס ואת מנהיגיו מעתה ואילך? האם יהיה זה רק נייר עמדה, שלא יחליף את האמנה, ויחיה לצידה, לנוחותם של מנהיגי המאס, כך שכלפי חוץ ישתמשו במסמך החדש וכלפי פנים ישתמשו באמנה הישנה?).

דבר אחר ברור: המסמך החדש יהיה אתגר לישראל, משום שבקרב מי שדרו את חמאס עד כה יהיו כאלה שירצו לראות בו שינוי. חמאס, הנמצא במצוקה של ממש מאז סיום שלטון האחים המוסלמים במצרים, וההפיכה של א-סיסי, אשר סי-כויי לחזור לממשלת אחרות לאומית עם אש"ף נראים קלוי-שים, אשר לא שיקם את עזה לאחר מבצע צוק איתן, והנתון לביקורת פלשתינית קשה – זקוק נואשות למהלך דרמטי.

לפי טיוטת המסמך, לא רואה הארגון ביהודים קופים וחי-זירים, אין לו כלום נגד יהודים שאינם ציונים ואינם ישראלים, אין לו עניין להתערב בענייני מדינות אחרות (קריצה למצרים), הוא רואה באש"ף ארגון מייצג, והוא אפילו מוכן להסתפק, בינתיים, במדינה פלשתינית בגבולות 1967, מבלי להזכיר את מי שיושב מן הצד השני של הגבול. "התרגש-תי" עד דמעות.

גונן גינת | עובר מסך

«המתים המהלכים». פלא שהמלחמה נמשכת שבע עונות?

הניחו להולכים

המתים המהלכים, yes Oh, 22:50

קבוצה של לוחמים חמושים בקרעי בגדים מסתובבת בין עיירות רפאים ומחפשת את האויב – להקות של זומבים. מה שאמור להיות עולם עתידי שנהרס נראה יותר כמו פרודיה על סרטי אימה, עד שמתברר כי כוונת היוצרים היתה לחלוטין לא פרודית.

הסידרה "המתים המהלכים" מוגדרת כשייכת לז'אנר האימה. אין לי מושג על מי הסצנות הללו מפילות אימה, אבל אם יש מישו כזה – ובכן, איך נגיד בעדינות? יש לו כמה עניינים לא פתורים שהוא צריך לטפל בהם. לי זה נראה בין מביך למגוחך.

גיבורי הסידרה מסתובבים בעולם מלא זומבים, מתים מהלכים, שאוהבים לאכול בשר אדם. האנשים החיים צריכים לא רק לחמוק מרעבונם, אלא גם לנסות לחסל אותם ולהציל את העולם. בעיקר הם מחפשים מקום בטוח שבו יוכלו לנהל את חייהם. מדובר במלחמת יש ברירה. בולט המחסור במי שיציעו לזומבים יוזמת שלום. ככה זה בעידן שבו הימין מאיים על הדמוקרטיה.

זה הרגע להזכיר כי לפני כמה שנים פורסם שבארץ נערך תרגיל צבאי, שבו האויב תואר כמשתמש בלהקות זומבים, והוא אף הצליח להפתיע בעזרתם את כוחותינו. המודיעין שוב היה שבוי בקונספציה המוטעית, שלפיה העיסוק בזומבים מסתיים לפני השלב שבו נרפאים מהחצ'קונים. בכל אופן, מאותו רגע שבצה"ל נערך אותו תרגיל, אני נוטה לא לזלזל באפשרות שיש דבר כזה, זומבים. אם צה"ל נערך לקראת העניין הזה, מה הפלא שסידרה שבה מככבים זומבים זכתה לכל כך הרבה שבחים.

חלק מהמלכוד שמציעה הסידרה בנוי על כך שלא תמיד ברור לאיזה צד שייכות הדמויות. הבעיה היא שלמי בכלל אכפת.

המשתתפים בסידרה נוטים להשתמש לעיתים בשפה מליצית גבוהה ולקחת את עצמם יותר מדי ברצינות. זה יוצר רגעים מביכים. למשל, כאשר מי שנלחמים בזומבים משתמשים בביטויים שנראים כאילו נלקחו מצ'ה גווארה, ומכריזים ש"יום אחד נהיה חופשיים".

בפרק ששודר אמש לא הצלחתי להבין למה האנשים "הנורמלים" יורים בזומבים, שהם ממילא מתים. מה לעזאזל הם רוצים להשיג, שהמתים יהיו יותר מתים ממה שהם היו קודם? זה נראה כמו אחד הטיעונים שהושמעו בתחילת משפטו של אלאור אזריה, שהוא ירה במחבל שכבר היה מת. ייתכן שכל מה שהסידרה הזו צריכה זה את עורכי דינו של החייל היורה.

ואם כבר מדברים, מישו צריך להסביר למפיקים שלא הגיוני שבי-כוח אחד, אנשים יהיו חמושים במגוון גדול מדי של כלי נשק. למשל, גם ברובי M-16 וגם ברובי קלצ'ניקוב, ויש שם עוד דגמים נוספים של כלי נשק, כולל כמה שחמושים במה שנראה כמו הרום"ט שהיה פעם בצה"ל, מתוצרת אף.אן. אפילו טיפה רחמים אין על השחקנים שקיבלו את הנשק הנורא הזה. התחמושת של כל אחד מכלי הנשק הללו שונה. אי אפשר להשתמש בקלצ'ניקוב בתחמושת של M-16, שלא לדבר על הרום"ט.

ככה אי אפשר לנצח במלחמה נגד הזומבים. מה הפלא שהמלחמה הזו נמשכת כבר שבע עונות? אם הם ימשיכו עם הבלאגן הזה, המלחמה לא תסתיים, העונות יימשכו בלי סוף, והמתים המהלכים לא יפסיקו ללכת. ואולי בכלל הגיע הזמן להניח אותם לנפשם. למי אכפת מהם?

מה שלא ידענו

"אמנון אברמוביץ", אתה ידוע ביכולותיך לנתח פוליטיקאים", פנה אמש ערד ניר לפרשן של הערוץ השני במהדורה המוקדמת. אבל אם זה כל כך ידוע, למה צריך לספר על כך לצופים? האם הוא חשש שר-עתם של הצופים שונה? שאולי הם אינם שותפים למה שלניר ידוע?